

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

buskerud.fylkesbibl.no

NYE — — UNGDOMS- — BØKER

.....
fra Ungdomsbokgildet 2017
.....

BUSKERUD
FYLKESBIBLIOTEK

INNHOOLD

Tendenser	3	Gazzotti, Bruno og Vehlmann, Fabien V.	14	Oseman, Alice	24
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
A.N.P.	4	Forsvinningen (Alene 1)		Jeg håper noen kan høre meg	
<i>Chicks o'hoi</i>		Presentert av Birger Brynildsen		Presentert av Astrid Bonilla	
Presentert av Birger Brynildsen		<hr/>		<hr/>	
Antologi	5	Gulbrandsen, Liv	15	Rosoff, Meg	25
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Sommerdager og sommernetter		<i>Papirfly</i>		Det jeg vet om deg	
Presentert av Astrid Bonilla		Presentert av Andreas Kjøde		Presentert av Astrid Bonilla	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Alice, Alex	6	Guåker, Helene	16	Roth, Veronica	26
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Siegfried</i>		<i>Sveiseblink</i>		Dødsmerkene	
Presentert av Birger Brynildsen		Presentert av Birger Brynildsen		Presentert av Andreas Kjøde	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Albertally, Becky	7	Kadefors, Sara	17	Schiefauer, Jessica	27
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Fordelen med ulykkelig kjærlighet</i>		<i>Billie: Avgang 9.42 til mitt nye liv</i>		<i>Guttene</i>	
Presentert av Astrid Bonilla		Presentert av Beate Ranheim		Presentert av Andreas Kjøde	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Ask, Lene	8	Laberg, Hans Petter	18	Sutherland, Krystal	28
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Det du ikke sier</i>		<i>Ingenting blir som før</i>		<i>Kjemiske hjerter</i>	
Presentert av Andreas Kjøde		Presentert av Stig Elvis Furset		Presentert av Andreas Kjøde	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Austad, Tore	9	Løes, Synne Sun	19	Thomas, Angie	29
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Skrekkens mestere</i>		<i>Miss</i>		<i>The Hate U Give</i>	
Presentert av Stig Elvis Furset		Presentert av Astrid Bonilla		Presentert av Beate Ranheim	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Bile, Amina, Srour, Sofia N. og Herz, Nancy	10	Løken, Alexander	20	Totland, Anders	30
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Skamløs</i>		<i>De døde ser deg</i>		<i>Det er ingen som ser oss</i>	
Presentert av Beate Ranheim		Presentert av Astrid Bonilla		Presentert av Stig Elvis Furset	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Chipman, Sissel	11	Meyer, Marissa	21	Turtschaninoff, Maria	31
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Da månen sluknet</i>		<i>Cinder (Månekrøniken 1)</i>		<i>Maresi</i>	
Presentert av Birger Brynildsen		Presentert av Stig Elvis Furset		<i>(Krøniker fra Det røde klosteret 1)</i>	
<hr/>		<hr/>		Presentert av Andreas Kjøde	
Enger, Thomas	12	Niven, Jennifer	22	Unstad, Elin Victoria	32
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Killerinstinkt</i>		<i>Fordi du ser meg</i>		<i>Vega</i>	
Presentert av Stig Elvis Furset		Presentert av Beate Ranheim		Presentert av Birger Brynildsen	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Gailman, Neil	13	Nordin, Sofia	23	Winsnes, Magnhild	33
<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Newerwhere</i>		<i>Nå skjer det</i>		<i>Hysj</i>	
Presentert av Stig Elvis Furset		Presentert av Beate Ranheim		Presentert av Beate Ranheim	
<hr/>		<hr/>		<hr/>	

TENDENSER

BØRNING PÅ BYGDA

Vi lever i eit språkleg landskap kor vi knapt kan utføre eit ærend eller oppleve noko utan at ein skal hekte på metaforen «reise» om erfaringa. Men viss vi først held oss til reisemetaforen, så kan vi spørje om kva framkomstmiddel mange av ungdommane i 2017-litteraturen nyttar når dei legg ut på dei skjønnlitterære ferdene sine. Svaret blir då: Bilen! Det er såpass mykje bilkøyning i bøkene at eg er overraska over å ikkje ha treft på ei einaste referanseramme som viser til Bruce Springsteen. Men bilen som gjenstand og at ungdommar har tatt sertifikat og ser på verda frå rattstammen sitt perspektiv er kanskje ikkje så interessant i seg sjølv. Det som er mest interessant ut frå dette er at ulike bygdemiljø er ramme rundt miljøet som ungdommane befinner seg i. Etter at ungdomslitteraturen i mange år har vore ein veldig urban og Oslo-sentrert litteratur på handlingsplanet, så er det no fleire romanar frå klassiske rånemiljø. Og skal du frå A til B ute på bygda, så er bilen like viktig som mobilen. Ei vending som vi har bemerka tidlegare, er tematikk som kretsar rundt identitetar knytta til kjønn og hudfarge. I USA har det vore skyttergravsdiskusjonar rundt kor vidt du må vere svart for å kunne skrive bøker med svarte karakterar. Vi får håpe at identitetspolitikken ikkje endar slik her heime.

Når det gjeld seksuelle identitetar kan vi spørje om vi er komne dit at lesbiske eller

homofile karakterar er med mest i kraft av seg sjølv, og ikkje ut frå den seksuelle identiteten sin. Svaret på det må foreløpig bli eit tja. Men rørsla går mot ei friare framstilling.

I forlenginga av denne tematikken er dessutan ting som seksuell trakassering og overgrep, kroppsfokus og fasade og ikkje minst psykiske problem blant jenter (ikkje skildra utan humor og snert, må det seiast) med på å prege 2017-utgivelsane.

Så langt tematikk. Eg har avslutningsvis også lyst til å seie noko om forma. Det er fleire hybridar mellom permene. Forteljingane blir fortalt via chatt-logar, utdrag frå podcastar, transkriberte samtalar, lister, brev, dagbøker etc. Dagbøkene i bunken er der med på å forsterke ein anna totalt dominerande tendens på form.

Nemleg at så og seie alt, særskilt i dei norske titlane, er fortalt i 1. person. Eg-forteljingar er med på forsterke at ein som lesar kan kjenne seg knytta til eller identifisere seg med karakterane. Og det er fint. Men når alle gjer det så blir det påfallande, og eg vil tru ikkje så reint lite tryyttande for storlesarane der ute. Så til forfattarar og redaktørar kjem eg med denne oppfordringa: Utfordr dåke sjølv på denne forma, og ta litt hensyn til dei også. God lesnad!

Stig Elvis Furset

BØKENE ER PRESENTERT AV:

Astrid Bonilla / Midt-Buskerud bibliotek
Birger Brynildsen / Øvre Eiker bibliotek
Stig Elvis Furset / Buskerud fylkesbibliotek
Andreas Kjøde / Røyken bibliotek
Beate Ranheim / Buskerud fylkesbibliotek

Redaksjon:

Anne Grethe Lauritzen, Anette Vatnebryn

Ungdomsbøkgildet
er støttet av
Norsk Kulturråd

NORSK
KULTURFOND
Kulturrådet

A.N.P.

Chicks o'hoi

Kagge 2017
Presentert av Birger Brynildsen

Heisan. Dette var gøy. Dagboka til ei ung kvinne. Ett blikk inn i hennes og venninnenes private tanker og opplevelser.

Jeg vet ikke hvor mange andre som har opplevd dette, men det har skjedd at jeg har kommet inn i et rom hvor det sitter bare damer. Jeg hører fra utenfor døra at de ler, har sjokkerte utrop, men idet jeg åpner døra blir det stille. Alle ser på meg og jeg vet at jeg har avbrutt noe som ikke var for mine ører. *Chicks o'hoi* er boka som har gitt meg svaret på hva det har blitt pratet om, endelig.

Her får vi servert alle venninnens ville historier, spesielt de seksuelle historiene. Temaer som homofili, sugardaddy, dating, sexchat, rimming, sleiking av sperm, voksing av vaginaer, plastisk kirurgi, tinder, osv. Forfatteren starter med å fortelle om hensikten med å skrive boka. At det kvinneidealet vi blir bombardert med, som modeller, popstjerner, hvordan de er perfekte sminket, ser ut som bombshells, ikke er noe hun og venninnene kan kjenne seg igjen i. Målet med boka er å kunne levere noe leseren faktisk kan kjenne seg igjen i, at det ikke er noe galt med deg selv om du ikke ser ut som idealet, at når du har lest boka kommer du til å innse at det er riktig å være naturlig og deg selv.

Boka er delt opp med opplevelsene til de unge kvinnene avbrutt med refleksjoner til samfunnet med en klar mening om temaer og hvordan ting bør være. Refleksjonene går saktere å lese enn resten av boka, men det er her misjonen og målet med boka kommer tydeligst frem.

Jeg likte boka godt. Jeg synes det er topp at forfatteren skriver så åpent om sex og seksualitet, om ønsket om å prøve noe nytt og oppdage nye gleder med livet og seg selv. Det var flere ganger hvor jeg gliste og lo og tenkte at dette kjenner jeg igjen, eller dette har jeg opplevd også. Ungdom får ikke så mye litteratur som er så ærlig og jordnær. Boka er ikke problematisk, men jeg stiller meg spørrende til hvordan menn blir vurdert etter penisstørrelse, det passer ikke inn i misjonen om fordomsfrihet.

Sommerdager & sommernetter

Oversatt av John Grande
Gyldendal 2017
Presentert av Astrid Bonilla

«Det gikk mange historier om Annalee Saperstein og hvordan hun var kommet til Little Spindle, men den versjonen Gracie likte best, var den om hetebølgen.

I 1986 ble New York rammet av en sommer som var så uutholdelig at alle som hadde råd til å reise fra byen, gjorde det. [...] På Upper Side West, over bakeriene og delikatesseforeningene, kafeteriaene og sjappene med frukt og tobakk, sov folk oppå sengetøyet, de suttet på lommetørklær fulle av knust is og satte vinduene på vidt gap, mens de ba til høyere makter om et vindpust.» (Hode, skjell, tunge, hale av Leigh Bardugo s. 11). Sånn starter den første novellen i antologien *Sommerdager og sommernetter*. Det handler om sommer, og det handler om ung kjærlighet. Men her stopper også fellestrekkene, for novellene spenner utrolig vidt i sjangere. Her finner vi blant annet en burlesk skrekkehistorie fra et omreisende sirkus, et nervepirrende basketak med zombier i et flammeinferno på en gammel kino, en mer realistisk historie om et par som bestemmer seg for datoen forholdet deres skal ende allerede den første gangen de møtes og en nydelig fortalt science-fictionhistorie om den siste halvtimen sammen med en døende bestevenn.

Innfallsvinklene er også forskjellige.

Man kan lese om homofil kjærlighet, kjærlighet til familiemedlemmer, kompliserte forhold, forhold der psykisk sykdom tas opp, og naturlig nok også kjærlighetshistorier som ikke har fått noen happy ending i det rulleteksten går ned. Her burde det absolutt være noe å finne for enhver smak, og så kan man jo diskutere hvilken novelle som er ens personlige favoritt og hvorfor.

Novellesamlingen gir leseren på sett og vis et slags panorama over hva som rører seg i den amerikanske ungdomslitteraturen. Tolv anerkjente forfattere har bidratt, og jeg nevner navn som Cassandra Claire, Veronica Roth, Lev Grossman og Stephanie Perkins.

Til slutt vil jeg bare tipse dere om at det kan være lurt å ta pause mellom novelene, istedenfor å lese dem fortløpende. Man bør nemlig unne seg den tiden det tar å omstille seg til en ny historie i en annen sjanger. Sommeren vil derfor kunne være et ypperlig tidspunkt å synke ned i boka på, når dagene er lange og lyse, og sommerferien nærmest uendelig.

Becky Albertalli

Fordelen med ulykkelig kjærlighet

Oversatt av Stian Omland
Kagge 2017
Presentert av Astrid Bonilla

Når man åpner en sending med nye bøker på biblioteket, er det av og til man tar opp ei bok og kjenner at det er noe spesielt med den.

Et eller annet som trigger en interesse, og det var nøyaktig det som skjedde med meg da jeg tok opp *Fordelen med ulykkelig kjærlighet* av Becky Albertalli. Jeg er ganske sikker på at det var tittelen som gjorde utslaget, for hvem har vel ikke opplevd ulykkelig kjærlighet? Mulig man ikke har tenkt på det som noen fordel, med mindre man er skikkelig glad i trøste-is da. Molly har tilsynelatende et fantastisk liv: to altoppfrende mødre som elsker hverandre og sine barn, ei tøff tvillingsøster, bestevenner som alltid stiller opp, et hjem i et kult og multikulturelt nabolag og en morsom sommerjobb. Men det er noe som mangler. Molly er 17 år og fremdeles ukysa. Hun er selvutnevnt verdensmester i å forelske seg. Hun har faktisk vært avstandsforelsket hele 26 ganger. Overvekt og en total mangel på selvtillit gjør at hun ser på enhver gutt som uoppnåelig. (Og skulle en gutt mot formodning bare vise det minste lille tegn til interesse, er hun overbevist om at han egentlig ikke mener det.)

Når tvillingsøsteren plutselig forelsker seg i ei jente, føler Molly seg helt tilsidesatt

og blir redd for at dette er begynnelsen på slutten på det nære forholdet søstrene imellom. Søsteren og den nye kjæresten gjør på sin side hva de kan for å finne en passende match til Molly. Dobbel-dating hadde jo vært kjempegøy! Synes de. Samtidig får Molly forvirrende følelser for den rare, nerdete og ganske søte gutten i butikken hun har sommerjobb i. Ting blir fort veldig kompliserte!

Fordelen med ulykkelig kjærlighet er ei bok full av sjarm. Den er både ærlig og morsom, og Molly er en romankarakter man raskt blir glad i. Forfatteren tar for seg forelskelse og kjærlighet i utallige former og med mange nyanser. Jeg liker de fine beskrivelsene, som verken er klissete eller sukkersøte. Episoden jeg kanskje husker aller best, er da mødrene forteller døtrene sine at den nye ekteskapsloven er blitt vedtatt, og at de dermed endelig skal få lov til å gifte seg. Et storslått bryllup blir det, men hvis dere vil vite om Molly tar steget fra avstandsforelsket til forelsket i et forhold; ja da er det bare å løpe til nærmeste bibliotek for å låne boka!

Siegfrid

Oversatt av Ann-Louis Nerem
Outland 2017
Presentert av Birger Brynildsen

Nok en fransk tegneserie. Nå med fabelen om *Siegfrid*.

Siegfrid bygger løst på Wagners berømte opera, nordisk mytologi og *Sagaen om volsungene*. Historien starter med en kvinne og en manns flukt, kamp og død i forfølgelse av en sort rytter, Odin. Tegningene er malerisk episke av døds kampen i en vinterskog. En baby blir reddet av Mime, en Nibelung. Det er Siegfried. Siegfried vokser opp med Mime i den øde skogen. De eneste han er i kontakt med er Mime og ulvene. Gutten lurer på hvor han kommer fra, hvem som er hans foreldre som har gitt ham 2 gjenstander i arv, en ulvebroseje og bladet av et knekt sverd. Vi følger rivaliseringen mellom Siegfried og lederulven og Mimes umulige oppgave med å holde fortiden skjult. Mye av eposet blir fortalt i samtale mellom ulven og en valkyrie. Vi får innsikt i den skjulte historien om dragen Fafnir og gulletts forbannelse. Siegfried må få dragens blod for å finne sannheten om sitt opphav, og guden Odin har lagt planer om å bruke ham til sitt formål. Illustrasjonene i tegneserien er nydelige. De fleste kunne blitt slått stort opp som plakater. Spesielt naturen er utsøkt utført. Til kontrast med *Forsvinningen* er illustra-

sjonene mer statiske som stillbilder, og da mister tegneserien litt av fortellingen som skjer i tegningene. Det fører til at tegneserien føles tregere å lese. At historien også blir fortalt mye gjennom en dialog med noen som ikke er en del av historien som utspiller seg, gjør at lesingen krever mer konsentrasjon for å skjønne hva som skjer.

Sagaen om volsungene er et av de store eposene i verdenslitteraturen, og de store eposene i operaene er ikke så lett å få med seg for de fleste, men jeg elsker de store gamle eposene. Jeg elsker at de blir utgitt i tegneserieform, der operaens dramatikkk virkelig kan skinne i sin fulle glans som litteratur. Selv om *Siegfrid* er litt tung å lese, er illustrasjonene fantastiske og jeg håper andre vil nyte det store eposet slik jeg gjør.

Lene Ask

Det du ikke sier, er sant

Gyldendal 2017
Presentert av Andreas Kjøde

Har du noen ganger jugd for å komme deg ut av en kinkig situasjon? Svaret på det er nok ja. Men har du noen ganger måtte komme med en ny løgn for at den forrige skal virke fornuftig?

Og har du noen gang, blitt fanget i et nettverk av løgner? For det er det verste, når du ikke har noe valg lenger, fordi om du forteller sannheten en gang, da rakner alt sammen. Si hei til Kamran, gutten som ikke klarer å stoppe å ljuge, selv om han så inderlig vil.

Da jeg var yngre var jeg mest interessert i fantasy. Det virket liksom alltid mer spennende å lese om en helt som skulle redde verden fra det onde, enn mer trivielle problemer i den vanlige skjønnlitteraturen. Men nå som en mer erfaren leser, og enda mer etter at jeg begynte å lese for Ungdomsbokgildet finner jeg gleden i å finne svarene i spørsmålene romanene stiller oss. I denne boka er spørsmålet «Klarer Kamran noen gang å si sannheten?» og «hvordan kommer personene rundt ham til å reagere på det?» Men først burde jeg kanskje forklare hvem Kamran er. Kamran er en skikkelig ordentlig ungdom. Han har to foreldre som jobber skift, og han tar derfor ofte på seg ansvaret med å hente lillesøsteren i barnehagen. Han har også en storesøster som har ME og ligger for det meste på

soverommet sitt.

En dag gjør han noe dumt, en fremmed spør om Kamran vil komme inn i bilen for å vise vei. Han sier ja, men angret før. Ingenting galt skjer, men Kamran ender med å løpe ut av bilen, falle og slå seg blodig før han finner vennene sine. Han er fortsatt helt forstumlet når kameraten spør om sjåføren prøvde å ta på ham. Løgn nr. 1, et lite nikk.

Etter dette kommer løgn nr. 2 og så nr. 3, og så videre. Boka tar også for seg andre spørsmål. Hvordan er det for en ungdom å være med på å oppdra søsteren sin? Hvordan er det å ha et alvorlig sykt søsken? Og hvordan er det å midt oppi alt det her å bli forelska i den peneste jenta på skolen?, og enda bedre, hvordan er det å kysse henne? Vi får bare håpe at løgnene ikke kludrer noe til.

Skrekkens mestere

Cappelen Damm 2017
Presentert av Stig Elvis Furset

Allereie i tidlege barneår var eg fascinert av det mørke og morbide. Då eg var ti år gammal, i fjerde klasse, fekk vi ei stiloppgåve kor vi kunne skrive om kva vi ville. Eg skreiv ei "heimsøkt hus"-forteljing.

Den handla om ein familie på fire som flytta inn i eit hus ved ein mørk skog. Dei flytta inn dit på hausten, når kveldane likna natt. Huset var gammalt. I dag ville eg kalt det eit oppussingsobjekt, for å skape ei realistisk ramme rundt forteljinga. Men realisme var ikkje målet med min stil. Eg kom fort til poenget: Det kvilte ei forbaning over huset.

Det hadde det gjort i fleire år. Etter at faren i familien som bygde huset hadde drepe resten av familien med øks. Historia med øksedrapa gjentok seg opp gjennom åra. Inntil "min familie" stod for hogg. Eg kan hugse at eg vart skremt då eg skreiv stilen. Av denne faren som slakta ned heile familien sin. Begynte med kona. Heldt fram med borneflokken. Før den siste stod for tur: Han sjølv.

Eg vart skremt med ei stille, indre fryd. Over at eg no bevegde meg heilt på grensa. Grensa for kva eg kunne skrive om, og korleis eg gjorde det. Som tiåring. På ein barneskule.

Lærarinna vår då? Som hadde vore misjonær i Afrika! Korleis reagerte ho? Forbiletleg. Ho skreiv kun ein kommentar

under stilen: "Nifst!". Eg meiner, ho kunne ha sendt inn ei bekymringsmelding. Ho kunne ha spurt foredra mine om det var skjedd noko spesielt. Men ho gjorde ikkje det. Ho gav meg berre dette eine komplimentet: Nifst!

Nifst blir det også i antologien *Skrekkens mestere*, redigert av Tore Aurstad. Han har gått historisk til verks når han har sett saman utvalget. Vi startar med Edgar Allan Poe og Bram Stoker, er innom Joyce Carol Oates og Stephen King, før vi endar opp med den meir ukjente Nathan Ballingrud. Der kryssar eg av i marginen. Ballingrud si novelle «Solbrent» viser at vampyrane ikkje er utbrukt.

Boka kan lesast som ei samling av sjangerens grunntekstar. Det er også ein kavalkade over sjangerens monstrøse arketypar. Her er levande begrevne, sjømonster og spøkelse. Eit høgdepunkt er zombie-rottenne i «Fyret på Daumannskjær» av Georges-Gustave Toudoze.

Dessutan er det heimsøkte hus. Som alltid er til stor inspirasjon for min indre tiåring.

Bile, Amina, Srour, Sofia N. og Herz, Nancy

Skamløs

Gyldendal 2017
Presentert av Beate Ranheim

De tre forfatterne bak denne boka har noe på hjertet, og det handler ikke bare om innvandrere, minoriteter eller muslimer. Det er om lukkede og strenge miljøer, og sosial kontroll.

Nancy Herz brukte betegnelsen «de skamløse arabiske jentene» første gang i et Si ;D-innlegg i Aftenposten i 2016. Flere heftet seg på, og nå har «skamløse jenter» bredt seg i media. Amina Bile, Sofia Srour, og Nancy Herz forklarer at de bruker skamløs med en ironisk tone, og at de vet at ikke alle plukker det opp. De skiller mellom negativ sosial kontroll og positiv sosial kontroll. Negativ sosial kontroll er når du som menneske, gjerne ung kvinne, blir utsatt for skam påført av andre. For eksempel at din families ære avhenger av din oppførsel. De er klare på at dette ikke utelukkende er en feministisk samling med tekster. De er modige og uredde når de eksponerer seg selv ved å dele historier fra egne liv, som de også diskuterer. Leseren lærer om svømmeundervisning med stillongs under shorts og langermet under t-skjorta. De snakker om bruk av hijab. Det er en ganske morsom episode som blir gjengitt. Sofia forteller om da hun valgte å ta av hijaben.

Amina: Jeg ser veldig sjeldent, der jeg kommer fra, somaliere som ikke bruker hijab.

Nancy: I Somalia?

Amina replisere: Nei, i Skien.

De gjengir også historier fra unge jenters hverdag som har blitt delt med dem. Og de deler råd og innspill de har fått opp gjennom oppveksten. Eksempler: Innspill 1. Ikke bruk rød leppestift. Det er for horer. Innspill 21. Du er en perle i et skjell. Hold skjellet lukket.

I boka finner vi grafer over deres egen skamfølelses utvikling opp gjennom barndom og ungdom. Og de fører lister over fordeler og ulemper ved bruk av hijab. Fordel: Hijab er kjekt når du har en dårlig hår-dag. Ulempe: Hijaben skjuler fine smykker og kule øredobber. Fordel: Hijaben kan brukes som mobiltelefonholder. Ulempe: Hijab er pes når det er skikkelig varmt.

Den fysiske boka *Skamløs* ser så fin ut. Layouten er nydelig med fargene og illustrasjonene. Denne boka bør finnes på hver eneste skole, hvert eneste bibliotek, gjerne i hvert hjem. Jeg håper vi får høre mer fra disse tre damene!

På baksiden av magebeltet har de en hilsen: Kjære deg som ikke får være fri. Denne boka er til deg.

Da månen sluknet

Gyldendal 2017
Presentert av Birger Brynildsen

Hun hadde det så bra, mange venner, Kasper, den fine nydelige varmbloodshesten, men så kommer far og forteller at han har fått ny jobb og de skal flytte. Flytte langt vekk til et lite sted hvor hun ikke kjenner noen.

Hanne vet hvordan man skal bli likt og få seg venner. Raskt får hun en ny god venn som heter Mari, og på det nye stedet er det en gård hvor det er hester som hun og venninnene kan ri så mye de vil. Der blir savnet til livet hun flyttet fra mindre. Det er ganske kjedelige hester der, kaldblodshester, og hun må ri de treigeste. Men så får hun se Mani, en fantastisk islandshest, vill, sterk, rask. Han får ingen ri, for han er for vill. Det er bare Håkon, sønnen på gården, som kan ri på ham. Håkon som har flyttet ut og har vært i fengsel og er narkoman. Endelig har Hanne funnet en mening med å bo her, hun skal ri Mani. Når Håkon kommer på besøk hjem til gården, så kan endelig Hanne få muligheten til å komme nær Mani.

Men så er det lillesøsteren Lena da, selvsagt begynner mobbingen igjen, selvsagt er det hun som må følge henne hjem etter skolen. Hvorfor kan ikke Lena bare lære seg hvordan man blir likt, hvordan man får seg venner og ikke bli mobbet? Hva er det som er galt med henne? Og selvsagt må hun bli med til gården for å ri.

Da månen sluknet er ei bok om ei jente som føler at søsteren stjeler livet hennes. Om foreldre som ikke bryr seg om hva hun ønsker. Om å finne nye gode venner, om at ryktene kanskje ikke alltid er helt sanne, og om noen fryktelige ord som aldri burde vært sagt og som aldri kan glemmes.

Jeg ble overrasket over denne boka. Dette er vel den første boka jeg har lest hvor hest er et tema. Det gjorde vondt å lese om jenta som gjør så godt hun kan hjemme, å være den gode datteren som stiller opp og tar ansvar, men som samtidig ikke blir hørt av foreldrene og som opplever at de prioriterer søsteren. Jeg ble revet med etter få sider og nøt en jordnær, velskrevet bok. Jeg fikk følelsen av å lese noe ekte og det var en sjelden god opplevelse.

Thomas Enger

Killerinstinkt

Kagge 2017
Presentert av Stig Elvis Furset

Sjangerlitteratur er ikkje noko vi som les ungdomslitteratur er ukjent med.

Dersom du les alle ungdomsbøkene over eitt par årgangar, så kan du smykke deg med at du er blitt ein ganske så dreven le-sar av fatntasy, spenning, kjærleik, science fiction og skrekk.

Så då den siste boka til Thomas Enger, med tittelen *Killerinstinkt*, låg i postkassa mi, så var den første instinktive reaksjo-nen min at dette neppe kom til å skilje seg ut på sjanger. Men eitterkvart som eg las, så var det eitt spørsmål som meldte seg: Kor mykje krim finst det for ungdom? Altså, krim med forteljingar der ein følgjer oppnøstinga av ei drapssak, og kor vi som lesarar prøver å gjette oss til kven som er mordaren? Altså, den klassiske «kven gjorde det»-krimmen.

Eg bladre tilbake i heftene frå tidlegare Ungdomsbokgilder. Eg sjekka oversikten på Uprisen sine heimesider. Og konklusjonen min blei at *Killerinstinkt* av Thomas Enger fyller eit hol og dekkar ein mangel i ungdomslitteratur. Den såg eg ikkje komme!

Vi møter Even, rett før han skal inn i retten og vitne i ei spektakulær draps-sak. Eks-kjærasten, Mari, og jamngamle Johannes, vart funnen drepne på skulen

morgonen etter premieren på skulerevyen. Politiet retter merksemda mot Even. På mobilen til Mari ligg følgjande melding frå Even: «Jeg kommer til å finne deg før eller senere. Og når jeg gjør det skal du svare på det jeg lurer på, enten du vil eller ikke». For Mari gjorde det slutt med Even, heilt ut av det blå, på SMS, same dagen. Drap Even Mari og Johannes på grunn av at han var sjalu? Det er ikkje berre politiet som først trur det. Bygdesnakket skyter også fart. Og Even går i gang med å etterforske drapet.

Rammeforteljinga i boka er Even sitt vitnemål i retten. Sidan han er der som vitne, så veit vi jo at han ikkje er sikta for drapet. Men kven er det då som sit på til-talebenken? Og kvifor gjorde Mari det slutt med han? Det er eit ekstra mysterium som Even si etterforskning avdekkjer grunnen til. Avsløringa fører til at historia om hans eigen familie må skrivast om. Nett der såg eg ganske fort kva som låg bak. Men når det gjeld kven som var drapsmannen, så held Enger komponentane såpass stramt på plass at det var spennande heilt til siste slutt.

Neverwhere

Oversatt av Ina Vassbotn Steinmann
Vigmostad & Bjørke 2017
Presentert av Stig Elvis Furset

Ein gong eg stod i matkøen på IKEA forsvann eg frå jordas overflate. Det var min tur. Mannen med kokkehue såg på meg.

Eg bestilte kjøttbollar. Men han la laks, poteter, grønnsaker på tallerkenen. Og leverte den til ho som stod bak meg. Så auste han oppå ein stor porsjon kjøttbollar på ein ny tallerken. Men eg hadde bede om ein liten. Han bak meg i køen tok imot. Eg kjente etter på kroppen min. Var alt på plass?

Etter å ha lese Neil Gaimans *Neverwhere – London Under* forstår eg kva som skjedde på IKEA: Eg var blitt usynlig. I boka møter vi Richard Mayhew. Han er ung. Han har jobb innanfor noko bisniss i London, kor han er av den konfliktsky typen. I forholdet til Jessica, som han er forlova med, er han ein tøffel. Han let henne skyve han rundt både i yrkes- og sosietetslivet.

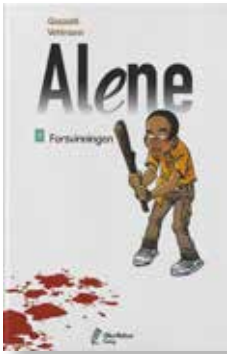
Han blir usynlig i det London vi kjenner etter at han, på veg til middag med Jessica sin sjef, heller hjelper ei ung jente som ligg skada på fortauet. Jessica meiner det er nok å ringe ein ambulanse. Men Richard viser uvand handlekraft, og tar jenta med heim og steller henne. Jenta fortel at ho heiter Door, er på flukt frå leigemordarane Mr. Croup og Mr. Vandemar, og at ein Marquis de Carabas var med henne. Det som likevel forundrar Richard mest er at skadene gror

så fort at det ikkje står beskrive i noko medisinsk leksikon.

Ho kjem frå verda London Under. Dei som bur der har falt gjennom sprekkene i det London vi kjenner. For har du falt gjennom blir du usynlig på oversida. Det skjer med Richard. Og han finn seg sjølv midt i eit plot der skikkelsar frå mytologi, litteratur, religion, og frå Gaiman sin eigen fantasi, kjempar om mange ting, men mest ein nøkkel som opnar døra til Himmelen.

Neverwhere er eit Gaiman-verk som er høgt elska av fansen. Så at boka no er i norsk omsetning er ei viktig hending. Og der eg var kritisk til Vigmostad&Bjørke si formgiving av *Cinder*, meiner eg her at vi skal heise flagget for dei. For sidene er ramma inn av Chris Riddell sine illustrasjonar. Det gjer dette til ei av dei mest stilige bøkene i år. Gaiman sitt varemerke, det på same tid lesevennlege og snirklete språket, er godt omsett av Ina Vassbotn Steinman.

Og IKEA? Eg har faktisk vore på IKEA Under. Eg kan melde om at det var eit rart varehus! Men kjøttbollane var gode.

Bruno Gazzotti og Fabien V. Vehlmann

Forsvinningen

(Alene 1)

Oversatt av Britt Schøth-Iversen
Qltur Rebus 2017
Presentert av Birger Brynildsen

Hvor er fortsettelsen? Bare 1 ute til nå? Neeeee, dette var jo ordentlig gøy. Dette er jo en serie som har 10 nummer på fransk, så er det kommet film som ser skikkelig nice ut i tillegg. Dette forlaget må få fart på utgivelsene.

Forsvinningen er en dystopi i tegneserieform i god typisk fransk/belgisk tegnestil som Franquin og Janry's *sprint*. Historien dreier seg rundt et knippe unger som er de eneste som er igjen etter en natt hvor alle andre på mystisk vis er forsvunnet.

Forsvunnet er første bindet i *Alene-serien*. Historien startet med at vi følger noen barn og det livet de lever. Så kommer natten hvor alle forsvinner og byen blir tom. Ungene våkner og finner fort ut at alle mennesker er borte. De trekker ut i gatene i forskjellige tilstander av sjokk, redsel og forvirring. Våre hovedpersoner møtes og trekker sammen for å søke trygghet med hverandre. Det er noe rart som har skjedd med dyrene. De møter en hund de kjenner, og den går til angrep på dem. Dyrene fra dyrehagen er også sluppet løs. Hvordan skal ungene overleve i den nye skremmende situasjonen? De må finne ut hvilke styrker de har, samarbeide og samle ressurser for å overleve.

føltes klaustrofobisk, jaget, og nysgjerrigheten på hva er det som er skjedd brant i meg. Mysteriet blir ikke oppklart i bind 1, og forventningsfull må jeg finne meg i å vente på neste nummer. Historien er nok inspirert av *Fluenes herre*, bare med spekulasjon i hva skjer med unger som må greie seg selv i en storby uten voksne. De lekne illustrasjonene forteller mye av historien og gjør det lett og medrivende å lese boka. Denne tegneserien er både spennende, dynamisk og lekker og har potensiale til å glede alle tegneserieelskere.

Når jeg leste tegneserien, fikk jeg ganske lik opplevelse som når jeg leste *Walking dead-tegneserien*, bare uten zombier. Det

Papirfly

Aschehoug 2017
Presentert av Andreas Kjøde

Denne boka er skrevet i brevform. Jeg har aldri lest en bok som er skrevet i brevform før. Har alltid trodd at det er en dårlig idé, rett og slett lite spennende.

Det tok ikke lang tid før Liv Gulbrandsen endret synet mitt. Mange av dere kjenner henne sikkert igjen fra radio og tv, men forhåpentlig først og fremst som daglig leder i Leser søker bok. Dette er en bok som tar opp et stort tema, nemlig sorg. Den klarer det helt uten å være sørgelig.

June er 15 år gammel når faren dør. Som om ikke det var tragisk nok, så dukker elskerinnen hans opp i begravelsen. Om hun hadde sittet stille på bakerste rad ville det kanskje gått greit, men nei da, hun stiller seg foran kista og begynner å fortelle om «tre stormende erotiske uker i Syden sist sommer». Dette fører til at June ikke sørger på det man kan kalle den «vanlige» måten. Men det er jo kanskje ikke så rart heller. Hun er lei seg for at faren er død, men sur for at han var utro mot moren. Som de fleste ungdomsbøker handler denne også om hvordan det er å være ungdom og om ungdomsopprøret. For June starter opprøret når faren dør, men hun går uvanlig langt for å få utløp for sine følelser.

Selv om sorg er et hovedtema, så er dette en utrolig morsom bok. Jeg lo høyt

mens jeg leste. Spesielt likte jeg kapitelet eller brevet der June får moren til å kjøpe to marsvin til henne. I følge mannen i dyrebutikken er de søstre. Til tross for det våkner hun en dag opp til at det er sju marsvin i buret i stedet for to. June lar denne marsvinromantikken fortsette og tjener fett på å selge marsvin for 200 kr stykket.

Samtidig som boka består av brev så er den skrevet med en rød tråd. Dette gjør at selv om hvert enkeltstående brev er en fortelling, så er alle brevene tilsammen historien om Junes liv i perioden etter farens død. Jeg anbefaler boka spesielt til ungdom som sliter med sorg.

Helene Guåker

Sveiseblink

Gyldendal 2017
Presentert av Birger Brynildsen

Du kjenner at du ikke passer inn. Du greier ikke si de rette tingene og det som var riktig å si er plutselig bare blitt dumt eller upassende, og det ender opp med at du føler deg både utenfor og frustrert.

Sveiseblink handler om Kristoffer som bor på Toten. Boka starter på vårparten når han går andre året på videregående. Han har en fast vennekrets bestående av Odda, Torpedo, Lars og Jimmy. I det meste av fritiden møtes de på «tomta» med bilene sine, ekte rånere med terninger i vinduene, wonderbaum og Volvo. De fleste samtalerne går treigt mellom dem, og man merker fort at vennskapene ikke er helt som de skal. De er opptatt av bilene sine, fester og drikker og er absolutt ikke opptatt av skole.

For Kristoffer får livet en stor endring når ei rødhåra, krøllede jevnaldrende jente skater forbi med saggebuksene sine. Han greier ikke å slutte å se på henne. Om han ser for lenge på henne får han sveiseblink. Han blir forelsket ved første blikk, noe han prøver å skjule for vennene sine. Forelskelsen går utover skolen og at han burde tenke mer på kompisen som ligger i koma. Hun blir starten på en forverring, men også noe som får han til å røre i den dårlige grøten han har satt seg fast i.

Sveiseblink skildrer livet i rånermiljøet på et småsted fullstendig troverdig. Jeg brukte

rundt seks timer på å lese ferdig boka, noe som er latterlig kort tid for min del. Hovedpersonen sine tanker er forståelige og lett å kjenne seg igjen i. Boka er skrevet på Toten dialekt. Jeg greide ikke helt å høre dialekten når jeg leste, og lokale ord som dukker opp ble stoppord for meg. Det gikk lettere å lese sammenhengende etter ca. 50 sider, så jeg har dette som eneste innvending mot boka. *Sveiseblink* er gjennomført og mister aldri troverdigheten, eller tar noen lettvinte løsninger.

Sara Kadefors

Billie: avgang 9.42 til mitt nye liv

Oversatt av Lisa Vesterås
Gyldendal 2017
Presentert av Beate Ranheim

Denne boka fikk jeg anbefalt av ei venninne. Billie er en heltinne, sa hun. Boka er strålende, sa hun. Ja, men er det en ungdomsbok, spurte jeg. Jeg tror den er for alle, sa hun. Jeg tror hun har rett.

Billie har dreads, hun er urban, hun elsker thai-mat og tv-serier, og hun elsker mammaen sin. Billies mamma er sykkelig overvektig og er ute av stand til å ta vare på ungen sin. I fellesskap blir det bestemt at Billie skal flytte i fosterhjem for en periode. Ja, det blir nok spennende, tenker Billie når hun sitter på toget på vei til sitt nye liv. Billie flytter inn hos en familie på et bittelite sted mange timers reise hjemmefra. Der skal hun bo med en prest og en gymlærer og deres to yngre barn. De bor i et stort hus på et bittelite sted, alle veggene i huset er hvite og rommene er store. Billie synes det er kaldt og sterilt. I huset er det mange regler hun og de andre ungene må følge. Hun aksepterer det meste, stiller spørsmål ved noe og får av og til følelsen av at hun blir føyet, at reglene endrer seg litt for henne, kanskje litt fordi hun er fosterbarn. Billie begynner på skolen på dette nye stedet og blir tatt godt imot. Hun blir sett på som litt eksotisk og spennende. Ikke fordi hun er brunere i huden enn de fleste, ikke fordi hun har dreads, men fordi hun kommer fra storbyen Stockholm. Billie finner seg etter hvert til rette, selv

om hun både savner og er bekymret for mammaen sin. Hun er positiv, nysgjerrig, full av empati og ei smart jente. Det tar ikke lang tid før hun forstår at det er noe som skurrer i det store hvite huset. Det er noe de ikke snakker om. Det viser seg at kanskje trenger fosterfamilien henne mer enn hun trenger dem.

Denne boka her traff meg midt i hjertet. Jeg ble så himla glad av den, den er virkelig et friskt pust og jeg ble så begeistra av karakteren Billie. Sara Kadefors skriver godt og det er så befriende at det å flytte i fosterhjem blir ufarliggjort.

Det er en ting jeg vil pirke litt på, og det gjelder baksiden. Der har forlaget tatt med et sitat fra svenske Dagens Nyheter. Det står: En Polyanna i dreads for 2000-tallet. Det likte jeg virkelig ikke. Det gir inntrykk av at dette er en allerede gammel bok. Til alles store glede er bok nr. 2 om Billie kommet ut. Den står på leselista mi når julefreden snart senker seg.

Hans Petter Laberg

Ingenting blir som før

Cappelen Damm
Presentert av Stig Elvis Furset

Eg har ein bror. Det er tre år mellom oss. Han er den eldste. Då vi var små så krangla vi mykje. Han var av den ertelystne typen. På eitt tidspunkt så hata eg bror min så mykje at hadde eg kunna torturert han.

Men då vi begge nådde ungdomstida, så forandra dette seg. Brått var han den store helten. Han var jysla musikalsk, og spelte tangentinstrument. Då han var 12 år gammel, så kunne han «Toccatà og fuge» av Bach på orgel, og vikarierte som kyrkjeorganist. Musikaliteten slo ut i full fyring i ungdomstida. Han blei med i rockebanda på Husnes, og sørge for at dei kunne ha Deep Purple på setlistene. Eg var sabla stolt. For det draup litt ned på meg også.

Då han inviterte til «heime-åleine»-festar så kom det ein heil bønsj med kule folk. Og det var aldri slik at bror min sa at eg ikkje fekk vere med. Tvert om. Brått var eg, som hadde vore ein stille fyr med ikkje altfor høg sjølvtilitt, del av ein gjeng som rula i lokalmiljøet.

Forholdet mellom brør er drivkraft for handlinga i *Ingenting blir som før*. Vi møter Markus og den eldre broren Victor. Men for Markus er ikkje Victor nokon helt. For Victor er involvert i eit kriminelt nettverk som stjeler piller. Men likevel, eller kanskje på grunn av at Victor lever på grensa, så kjenner Markus at tiltrekning og fråstøyting er to like sterke krefter i kamp kvar gong

han møter broren:

«Nå kommer broren din,» sier Stine. Bilen stopper, men motoren fortsetter å gå. Det er ikke bare jeg som stirrer på den. Det er som om de har ventet på bilen, og nå er den her. Nå er han her. Jeg veit at jeg egentlig bør kaste meg på sykkelen og trække av gårde og komme meg så langt bort fra ham som mulig. Men jeg kan ikke.» (s. 41).

Vi følger Markus gjennom ei helg, frå skuleslutt fredag til søndag kveld. Det skjer dramatiske ting. Markus setter seg inn i bilen til broren, og valet fører til at han seinare blir ei brikke i Victor sitt kureroppdrag. Eit oppdrag som spinner ut av kontroll, og blir farleg.

Laberg har skapt ei tett handling, og klaustrofobisk stemning, i denne boka. Samtidig så opplevest boka som stillferdig. Gjennom store deler av lesinga sat eg med ei «stille før stormen»-kjensle. Og nett den spenninga gjer at Hans Petter Laberg kanskje blir ein Upris-favoritt dette året.

Miss

Aschehoug 2017
Presentert av Astrid Bonilla

Ea (16) lider av ekstrem fedme. Eller, det vil si, Ea lider ikke i det hele tatt. Hun har det i grunnen ganske fint.

Hun har droppet ut av skolen, får fulgt med på alle TV-seriene sine, spiser det hun vil når hun vil, og hun tjener penger på heklede kattede drakter og hundebikininier som hun selger via nettbutikken sin. Det er foreldrene til Ea som lider. Det er de som klager sin nød over datterens mangel på fremtidsplaner, på fraværet av selvdisiplin og retning i livet. Det er foreldrene som hobbydiagnostiserer henne hver uke og som sender henne til psykiater. Det er de som maser om at hun må begynne på skolen igjen. Og kan hun ikke bare se å få slanket seg?

Ea kaller seg Miss; Miss for MissLykka, MissTilpasset, MissFit. Hun er kort og godt drittlei av alle kravene som andre stiller til henne. Hun er drittlei av at andre skal mene noe om hvordan hun bør se ut, hva hun bør tenke og hva hun bør føle. Ea vil faktisk bare være den hun er. Ikke den alle andre vil at hun skal være. Hun vil bare ha litt rom. Litt pusterom. Er det for mye forlangt?

Miss av Synne Sun Løes er en slags dagbokroman. Den inneholder korte kapitler som krydres med lister, tørrvittig fakta, brev til ei avdød tante og transkriberte samtaler. Boka har godt språk, den er lettlest og den

har romanfigurer som får en til å engasjere seg.

I begynnelsen av boka hadde jeg egentlig bare lyst til å filleriste hele Ea og be henne om å ta seg sammen, men etter hvert som jeg slukte sidene, begynte jeg å forstå litt av hvordan denne aversjonen mot prestasjons hysteriet og det «perfekte» henger sammen. Ea fikk meg på en måte over på sin side. Ikke det at jeg ble enig i alle valgene hun tar (hvis man i det hele tatt kan snakke om valg når det handler om spiseforstyrrelser), men jeg begynte i hvert fall å forstå reaksjonene hennes. For Ea er smart, hun argumenterer smart og hun beskrives på en intelligent, rørende og morsom måte. All ære til forfatteren for det!

Nå må det sies at det fort skinner igjenom at ikke alt er like greit som man først kan få inntrykk av. Jeg synes forfatteren komponerer det hele på en ypperlig måte, og så unngår hun å havne i fella der absolutt alle problemer løser seg i en rosenrød happy ending til slutt.

Alexander Løken

De døde ser deg

Cappelen Damm 2017
Presentert av Astrid Bonilla

Everest Brox er gründeren bak det sosiale mediet Oculink og han er verdens rikeste mann under 30.

Han kan kjøpe alt det han ønsker seg for penger, men det er egentlig ikke interessant, for det er ikke penger han trenger for å bli verdens mektigste mann. Det er kunnskap. Kunnskap som de ulike etterrettingsorganisasjonene rundt om i verden sitter på. Brox har ikke lavere ambisjoner enn at han planlegger å få tilgang til alle verdens hemmeligheter.

Liv Wiik er 16 år gammel og norsk ambassadørdatter i Tokyo. Foreldrene jobber døgnet rundt, så det er Liv som tar seg av lillesøsteren sin. Liv er også uheldelig syk, og hun vet at hun har kort tid igjen å leve. Ikke nok med at hun står på terskelen mellom liv og død, hun har også en medfødt evne til å komme i kontakt med de døde. En evne hun aller helst skulle ha vært foruten, for de døde dukker opp om natten når hun skal sove. De skriker, trygler og ber henne om å få slippe vekk fra den hvileløse tilstanden de er fanget i. Gjennom en isolert tilværelse i ambassadørboligen, blir Oculink så å si Livs eneste kontakt med omverdenen. Livs verden blir snudd på hodet den dagen Everest Brox tar kontakt, og det går opp

for henne at han vet absolutt alt om henne; inkludert hennes innerste tanker! Han tvinger henne til å dra til Oculink Tower for å utføre en «jobb» for ham. Han trenger nemlig evnene hennes for å sette den finurlige masterplanen sin ut i live. I gjengjeld tilbyr han en kur for sykdommen slik at hun kan bli helt frisk. Hvis hun innfrir, vel og merke. Og hvis hun nekter? Ja, da kan hun si farvel til både foreldrene og lillesøsteren.

De døde ser deg er Alexander Løkens debut som ungdomsbokforfatter. Etter å ha lest barneøkene hans, må jeg innrømme at jeg hadde høye forventninger til denne boka. La meg bare si det sånn – jeg ble alt annet enn skuffet. Boka er spennende fra ende til annen, den har komplekse karakterer og historien er til tider uforutsigbar. Sånt liker jeg.

Forfatteren har selv sagt i et intervju at frykten for overvåkning og frykten for spøkelser kan sammenlignes. Jeg leser boka som en krass kritikk av overvåkings-samfunnet og av likegyldige holdninger til deling av privat informasjon på nett.

Marissa Meyer

Cinder

(Månekrøniken 1)

Oversatt av Tore Sand
Vigmostad & Bjørke 2017
Presentert av Stig Elvis Furset

Eventyret om Askepott sluttar aldri å forføre. Marissa Meyer sin versjon står for tur, i form av romanen *Cinder*, som er første bok i ein kvartett med bøker kalt for *Månekrøniken*.

Vi er ikkje i eventyrtida. Vi er i ein meir hard og handfast røyndom mange år fram i tid, kor vi har kolonisert månen, der den vonde dronning Levana regjerer. Askepott er erstatta av den seksten år gamle cyborgren Cinder. Den sotete peiskroken er bytta ut med ei verkstadbu i New Beijing, kor Cinder arbeider som mekanikar. New Beijing er hovudstaden i keisardømmet Østsamveldet. Vi er i Asia.

Første gongen vi møter henne ligg lukta av olje og smurning tung i den støvete lufta i bua. Utanfor summer det av stemmer frå gateselgjorar. Cinder sveittar og bannar over ein gjenstridig skruer som har rusta fast. Spora i skruen er slitte, så skrutrekkaren får ikkje tak. Ho kjenner at det verker i hendene då ho legg heile vekt på handtaket.

Akkurat idet skruen løsnar, med ein knirkande lyd, blir kroppen lettare. Ho får ei melding på displayet på netthinna. Det står at foten hennar er i ferd med å løsne frå resten av kroppen. Ho trekker eit lettelses sukk. Ser opp, og møter blikket til eit par brune auge i eit perfekt forma ansikt, som er ramma inn av svart hår. Cinder ser

leppene i ansiktet bevege seg. Men det er som om hovudet hennar ikkje greier å ta imot informasjon, så ho blir ståande å måpe, inntil netthinne-displayet fortel henne det ho innerst inne har forstått: «Prins Kaito, Kronprins av Østsamveldet. Født 7. april 108 T.E.»

Jepp! Cinder har møtt prinsen, og korleis endar det, mon tru? Jaudå, her er kjærleik i emning. Men det er ikkje fortalt som ein kjøleroman, der det handlar om å bli køyrt til slottet i ei staseleg vogn og leve lukkeleg til alle dagars ende.

For i denne historia dannar ein pest bakteppet for forteljinga, som Cinder sit på nøkkelen til å få bukt med. Cinder blir dratt inn i maktkampen mellom Kaito og Levana. Og alt er fortalt innanfor ei hard, metallisk, og delvis steampunkaktig, ramme. Det er så lite kjoleaktig som vi kan få det!

Så kjære Vigmostad og Bjørke: kvifor valgte de ikkje originalomslaget, som er steike tøft, istadenfor denne standardiserte «dame-med-ryggen til»-greia, som også er reinska for den asiatiske estetikken i romanen?

Jennifer Niven

Fordi du ser meg

Oversatt av Eli-Ann Tandberg
Vigmostad & Bjørke 2017
Presentert av Beate Ranheim

Jennifer Niven var på Europa-turné i høst, og i september var hun på Litteraturhuset i Oslo. Der var jeg også og mange av hennes norske fans.

Det var veldig sterkt å se gråtende tenåringer som endelig får møte forfatteren som har skrevet bøker de elsker. Jeg var nesten på gråten selv.

Jack ser ut som en hjerteknuser. Han er tøff og kul, og han er en av gutta. Det har han tenkt til å fortsette å være, så han kjemper en innbitt kamp hver dag. Jack har nemlig et stort problem. Han har prosopagnosi. Prosopagnosi kalles ansiktsblindhet. Det betyr at du ikke gjenkjenner ansikter. Jack forsøker alltid å skjule problemet og han har lært seg noen teknikker. Han memorerer særtrekk ved mennesker og forsøker å legge merke til hvordan folk går, hvordan hendene deres beveger seg og hvilken hårfasong de har.

Spørsmål: Hvem er dette? Stort bustete hår, spiss hake, tynn og en som Jack ser hver morgen ved frokostbordet? Svar: Det er broren hans.

Systemet fungerer ganske bra, men noen ganger svikter det og da oppstår det kinkige situasjoner. Som for eksempel den gangen Jack var på fest og ei blond jente hang i armen hans. Han trodde det var kjæresten Caroline og kysset henne. Da det vis-

te seg at det ikke var Caroline, men kusina hennes - da blir det skikkelig ugreit.

Jacks største frykt er å bli avslørt. Han går langt for å beskytte seg selv, og det fører til at han begår en stor feil. Han tar imot utfordringen om å delta i purkerodeo.

Purkerodeo går ut på å se seg ut den tjukkeste jenta, løpe mot henne, kaste seg på henne, klamre seg til kroppen hennes og holde. Den som holder lengst – den vinner.

Den største jenta han ser er Libby og han setter av gårde. Libby svarer med å slå. Dermed får det følger for begge to. Skolen bestemmer at Jack og Libby må møte i en samtalegruppe. Etter hvert blir de bedre kjent med hverandre og de endrer måten de ser hverandre på. Libby, som ble plukket ut til Purkerodeo på grunn av størrelsen sin, lar seg ikke pille på nesen. Hun protesterer høyt og er ikke redd for å bli sett. Libby viser at hun er stor. Og da mener jeg ikke bare i størrelse, men i hennes vilje og evne til å se andre. Hun viser stor empati med sin tilgivelse og forståelse. Denne kjærlighetsromanen rommer mye, og den vil bli elsket og kanskje hatet. Jeg tror dere trygt kan anbefale denne som en stor leseopplevelse.

Nå skjer det

Oversatt av Lene Stokseth
Mangschou 2017
Presentert av Beate Ranheim

Å bli forelska er ofte ikke bare lett, det å bli forelska i bestevenninna si gjør det enda vanskeligere. Helt plutselig er alt rart og feil.

Sofia Nordin deltok på Ungdomsbokgildet for noen år siden for å snakke om romanen *Et sekund om gangen*. Det er den første boka i en dystopisk serie og den romanen hun ble nominert til Nordisk Råds Litteraturpris for. I år kommer hun med kjærlighetsromanen *Nå skjer det* som kom ut i Sverige i 2010. Det handler om Stella. Stella vet hun passer inn i venninnejengen, hun vet hun regnes som pen. Hun vet hun har en høy status på skolen og at hun kan surfe lett gjennom. Det tar brått slutt den dagen hun innser at hun er forelska i bestevenninna Sigrid. Ikke fordi hun er redd for å bli utstøtt av venninnene eller hjemme. Venninnene hadde mest sannsynlig synes det var tøft og kult, det hadde gjort henne mer populær.

Men Stella tør ikke si noe, ikke til Sigrid, ikke til mammaen, ikke til venninnene - hun har ingen å betro seg til, og hun vurderer alt som skjer, hele tiden, fram og tilbake. Hun lurer på om et kyss på kinnet fra Sigrid betyr noe. Betyr det noe mer enn at det bare er et kyss på kinnet mellom venninner? Det verste som kan skje i Stellas liv er om Sigrid ikke lenger er hennes beste venn-

inne. Derfor tør hun ikke si noe.

Stella leter etter svar og hjelp og tyr til Google. Google har som kjent svar på alt! Der kommer hun i kontakt med en eldre kvinne som forteller sin historie. Den historien starter omtrent som Stellas, og de begynner å utveksle e-poster om hvordan det var å være skeiv før i motsetning til nå. Stella får være med Sigrid og familien hennes til Syden. De bader og soler seg, tegner og sløver. Stella legger merke til at Sigrids bror viser henne stor interesse. Det lar hun seg smigre av. Det er både pirrende og spennende å være så nær Sigrids bror.

Nå skjer det er en godt fortalt historie, varm, var og vakker. Det er glimrende beskrivelser av det flauet og det kleint, av redselen for å gjøre noe feil, av seksualitet og humor. Det er en stor glede å lese en roman om ei tenåringsjente som faktisk er komfortabel i sin egen kropp.

Hvis jeg skal pirke på noe når det kommer til denne boka, så er det coveret. Den ser ut som en bok for barnetrimmet. Jeg får ofte ikke full tenning av kjærlighetsromaner, men denne boka her river meg med.

Alice Oseman

Jeg håper noen kan høre meg

Oversatt av Tonje Røed
Mangschou 2017
Presentert av Astrid Bonilla

Hvem er du når du går på skolen? Hvem er du når du kommer hjem? Hvem er du når du er på Tumblr, Twitter, Instagram og Facebook? Når er du deg selv?

Frances gjør det særdeles godt i alle fag, hun er blitt utnevnt til jenteprefekt på skolen og hun bruker så mye tid på lekser at moren begynner å bli bekymret. Hun har noen venner på skolen, men festene de vil ha henne med på, er hun ikke så interessert i. Å gå på dem vil jo bety mindre tid til leksene. Frances' plan er å komme inn på et eliteuniversitet, få en prestisjetung jobb, tjene masse penger og få et lykkelig liv. Verre er det ikke, det vet vel alle. Eller? Den eneste «distraksjonen» Frances tillater seg, er å høre på favorittpodcasten Universe City. Den får henne til å tegne skissebøkene sine fulle av karakterene og omgivelsene i serien slik hun ser dem for seg. Noen av dem legger hun også ut på den anonyme Tumblr-kontoen sin. Så en vakker dag blir hun kontaktet av serie-skaperen via Twitter med spørsmål om hun kan tenke seg å illustrere podcasten. Og derfra tar det ikke lang tid før hun finner ut at skaperen er nabogutten Aled.

av chatter og utdrag fra podcasten. Noe av det som gjorde mest inntrykk på meg, er beskrivelsen av det platoniske forholdet mellom Frances og Aled. De tiltrekkes av hverandres kunstneriske personlighet, og sider av hverandre som de ellers ikke tør vise frem. De føler seg frem med hverandre og er livredde for at dette hemmelige vennskapet som oppleves så ekte, skal gå i stykker. Det skal nemlig ikke mer til enn et par ondsinnede rykter på internett før denne lille bobla sprekker.

Det er verdt å nevne at forfatteren bare er 23 år gammel. Hun er nær målgruppa si i alder, og skriver om et skyhøyt forventningspress både fra andre og til seg selv. Hun skriver om ensomhet, skadelige relasjoner og om seksualitet. Men først og fremst handler romanen om hvor vanskelig det kan være å stole på seg selv når livsviktige valg skal tas.

Jeg håper noen kan høre meg av Alice Oseman er en lettlest murstein av ei bok. Den veksler mellom fortelling, gjengivelse

Meg Rosoff

Det jeg vet om deg

Oversatt av Heidi Sævareid
Cappelen Damm 2017
Presentert av Astrid Bonilla

Det er påskeferie og Mila skal dra sammen med faren sin til USA for å besøke Matthew, farens bestevenn fra ungdomsårene. Koffertene er pakket, billettene skrevet ut og passene lagt klare.

Så ringer telefonen, og faren tar den. Det er kona til kameraten som ringer. Hun forteller at Matthew er forsvunnet, og at han har dratt hjemmefra uten å legge igjen så mye som en lapp. «Kommer dere allikevel?», spør kona. «Vær så snill.»

I brøkdelen av et sekund kan Mila med sikkerhet vite at de kommer til å dra: hun vet at det er påskeferie og at hun har fri. Moren skal jobbe i Nederland hele uka, og Mila kan ikke være igjen alene hjemme. Faren hennes lever inni hodet sitt, og det er bedre for ham å ha selskap når han reiser, sånn at han ikke mister retningen. Billettene ble kjøpt for to måneder siden. «Jeg registrerer hver eneste følelse, hvert eneste forhold, hver eneste undertekst. Hvis noen er triste eller sinte eller skuffede, så ser jeg det lyse som et neonskilt. Det går ikke an å forklare hvordan – jeg bare gjør det. Lenge trodde jeg alle gjorde det.» (s. 38).

Mila er det noen vil betegne som sensitiv. Selvfølgelig får hun rett denne gangen også; for hun har tolket signalene riktig. De drar som planlagt, men turen blir ikke helt som Mila hadde tenkt. For hvorfor fører ikke ledetrådene til noe svar?

Det jeg vet om deg av Meg Rosoff er en skildring av en slags road-trip der far og datter prøver å finne noen som kanskje egentlig ikke vil bli funnet. Jeg fikk assosiasjoner til John Greens *Papirbyer* da jeg leste den, og tenker at de som liker John Green kanskje også vil kunne like denne. Boka tar for seg eksistensielle spørsmål, noe som for så vidt ikke er spesielt originalt innen ungdomslitteraturen, men jeg synes denne skiller seg ut i og med at det er de voksne som først og fremst står i fokus. Hovedpersonen fungerer som en slags observatør som prøver å forstå en kompleks voksenverden. Lærdommen hun trekker ut av dette er at det er utrolig hvordan voksne er i stand til å rote det til for seg selv, og hvordan det igjen gjør at de også svikter sine nærmeste.

Boka er lavmælt og varm. Den er filosofisk, til tider humoristisk og den bevarer spenningen på en flott måte. Komplimenter også til Heidi Sævareid for en god oversettelse. I bunn og grunn er *Det jeg vet om deg* på alle måter ei sabla fin ungdomsbok som virkelig fortjener å bli lest.

Veronica Roth

Dødsmerkene

Oversatt av Hilde Lyng
Vigmostad & Bjørke 2017
Presentert av Andreas Kjåde

Veronica Roth er virkelig et talent når det kommer til å skrive bøker som fanger ungdommene.

Hun var bare 23 år da hun ga ut den første boka i *Divergent*-trilogien. Bøkene ble så store at de ble filmatisert. Filmene var også vellykkede. Det er derfor spennende at hun nå har gitt ut en ny bok, i en helt annen sjanger. Dette er god gammeldags science fiction. Her har vi en galakse fylt av romskip. Det er sverd, lasere og profetier. Det er også en kraft som er i alle, og som gir alle en kraftgave. Boka er også utrolig kontroversiell. Handlingen starter på en planet hvor det bor to forskjellige folk. Disse har ligget i en lang kald krig. Det ene folket fremstår som fredelig, akademisk, godhjertede og lyse i huden. Det andre folket derimot, er et barbarisk folk med en brutal krigerkultur. De er styrt av en ond diktator. Hver gang de tar et liv risser de inn et merke i huden, et dødsmerke. Dette folket er mørke i huden.

Roth var nok helt klar over at dette valget ville skape mye oppmerksomhet. Bokas to hovedpersoner er to tenåringer fra hvert sitt folk. Cyra er søsteren til diktatoren for krigerfolket. Hun har en kraftgave som gjør at alle hun tar på føler ekstrem smerte, hun føler også denne smerten

selv hele tiden. Diktatoren bruker Cyra til å torturere sine fiender. Akos derimot er fra det andre folket og er en bondesønn. Han blir kidnappet på grunn av sin gave. Når han tar på noen virker ikke deres gave lenger. Så når han tar på Cyra så føler hun ikke smerte. Akos blir tatt med på en reise gjennom galaksen og er alltid ved Cyras side slik at han kan stilne hennes smerte. Det ligger i kortene at det oppstår varme følelser mellom dem. Samtidig starter det en frigjøringskamp mot ledelsen hos det krigerske folket.

Denne boka tar for seg kampen mellom det gode og det onde. Det viser seg heldigvis fort at det gode og onde finnes hos begge folkene. Det mørke folket er undertrykt og lever i ekstrem fattigdom, mens eliten lever som konger.

Guttene

Oversatt av Line Almhjell
Gyldendal 2017
Presentert av Andreas Kjøde

Mange har nok lurt på hvordan det ville vært å bytte kjønn for en dag? I denne boka er det tre jenter som får muligheten til å bli gutter.

Momo, Bella og hovedpersonen Kim er tre jenter som blir seksuelt trakassert på ungdomsskolen. Slik blir de fleste jentene på skolen behandlet, og det er ingen som gjør noe med det. Jentene reagerer derfor med å holde seg for seg selv og langt unna alle gutter. De har dessuten ikke lyst til å vokse opp, få kjærestere og alt det der. Det kan de vente noen år med.

De lykkes med dette helt til Bella får tak i en spesiell blomst. Blomsten er fylt av en nektar og jentene drikker denne. Plutselig blir de forvandlet til gutter. Nå kan de trygt dra ut blant guttene, røyke, drikke øl og føle seg helt trygge. Men Kim blir avhengig, forandrer seg hver natt, og blir forelsket i en kriminell ung mann. Han digger henne som gutt, men avskyr henne når hun er jente. Kim blir med på flere og flere farlige kriminelle handlinger og mister helt kontrollen. Samtidig begynner blomsten å dø, fordi all nektaren blir drukket opp.

Denne boka tar opp viktige temaer som likestilling og trakassering. Handlingene som beskrives er ekle nok, men skildringene av hva jentene føler når de opplever trakasseringen, gjør det direkte

uhyggelig å lese. Dette er også grunnen til at Kim blir så hekta på å være gutt. Hun hater når gutter klår på henne, hun hater å bli stirret på og å være et sexobjekt. Alt dette slipper hun når hun går inn i guttekroppen. Boka tar også opp tematikken rundt festvoldtekt.

Da jeg leste denne boka tenkte jeg «Fy fader, jeg håper det ikke er så ille på ungdomsskoler og videregående i virkeligheten som det er i denne boka». Jeg håper virkelig ikke at de fleste ungdomsjenter må gå igjennom det Kim og gjengen opplever i denne boka. En utrolig aktuell bok!

Krystal Sutherland

Kjemiske hjerter

Oversatt av Stian Omland
Gyldendal 2017
Presentert Andreas Kjøde

Når jeg setter meg ned med en kjærlighetsbok for ungdom, så har jeg en del forventinger.

Jeg forventer at forelskelsen er gjensidig. Jeg forventer at kjærligheten er vakker. Jeg forventer at det kommer til å være noen problemer underveis, men at de blir løst på en fin måte. Jeg forventer at kjærligheten gjør begge partnerne lykkelige. Jeg forventer at boka ender godt.

Derfor ble jeg veldig overrasket over denne boka. Det er Krystal Sutherland sin første bok. En ung australsk forfatter som velger å fokusere på den mørke og bitre kjærligheten i sin bok.

Boka handler om den unge, naive og uerfarne gutten Henry Page som går på videregående i USA. Livet for ham handler om skole, venner og å prøve å smiske seg til plassen som redaktør for skoleavisen. Det livet endrer seg drastisk etter at Grace Town begynner på skolen. Hun er vanvittig pen, men går i altfor store gutteklær, har kortklipt hår som det ser ut som hun har klipt selv og hun går med stakk. I tillegg blir det fort klart for alle som blir kjent med henne at hun er knust i 10 000 biter. I det hun begynner får Henry endelig jobben han ønsker seg i skoleavisen, med et minus, det er sammen med Grace.

Sakte men sikkert faller han for henne. Problemet er bare at hun inntil nylig har hatt en kjæreste, men han døde i en bilulykke. Grace mener også at det er hennes skyld at kjæresten døde. Hun lar Henry forelske seg i henne, og hun blir nok litt betatt av ham også, men hun bruker ham først og fremst bare som et redskap til å hjelpe henne ut av sorgen. Resultatet er at Henry, som etter hvert forstår dette også blir knust.

Som sagt, så er ikke dette en stereotypisk kjærlighetsfortelling. Den beskriver hvordan det er å elske noen som ikke elsker deg tilbake. Det er ufattelig vondt. Men boka handler ikke bare om kjærlighet. Den tar også for seg vennskap. For når kjærlighet gjør blind er det godt å ha en venn som kan hjelpe deg å se.

Angie Thomas

The Hate U Give

Oversatt av Vibeke Saugestad
Gyldendal 2017
Presentert av Beate Ranheim

Jeg får ikke puste. Dette var Eric Garners siste ord. Ord han sa 11 ganger mens han ble holdt i nakkegrep av politiet.

Michael Brown 18 år, Trayvon Martin 17 år og Tamir Rice 12 år, ble alle skutt av politimenn. Dette er skjebner som førte til #blacklivesmatter-aksjonene i USA. Dette er bakgrunnsteppet for romanen *The Hate U Give*.

Det handler om Starr. Hun er hovedpersonen og fortelleren. Starr vokser opp i et tøft nabolag med sin store familie. Faren hennes er et tidligere gjengmedlem. Han driver en matbutikk, prøver å bedre nabolaget og han nekter å flytte.

Da hun var 10 år opplevde hun å se sin venninne bli drept i en skyteepisode i parken. Da hun var 12 år tok foreldrene hennes to viktige samtaler med henne. Den første var den vanlige samtalen om biene og blomstene. Den andre var om hva hun skulle gjøre om hun blir stoppa av politiet.

Du må gjøre akkurat som de ber deg om. Hold hendene der de kan se dem, ikke gjør noen brå bevegelser. Ikke snakk med mindre du blir snakka til.

Da Starr er 16 år, da skjer det. Hun har vært på fest. En fest der ting kom litt ut av kontroll. Det er pumpende musikk, folk

skravler og ler, drikker og plutselig høres et skudd. Hun stormer ut sammen med barn-domsvennen Khalil og han tilbyr å kjøre henne hjem. De spiller gammel Tupac i bilen, synger og snakker.

Plutselig hører de sirener og ser blålys. De blir stoppa av en politimann, og kanskje har ingen fortalt Khalil hvordan han skal oppføre seg i møte med politiet. Khalil blir skutt. Politimannen skyter ham tre ganger.

Etterpå mens Starr ser hvordan de legger et teppe over Khalil, tenker hun: Han får ikke puste. Jeg får ikke puste. Starr er det eneste vitnet. Selv om foreldrene forsøker å skjerme henne, bestemmer hun seg for å stå opp for sin venn. Både i vitneforklaringer og i offentlige protester. I rettsaken som følger blir politimannen frikjent. Da bryter opptøyene ut.

The Hate U Give er en fiktiv historie, men den kunne like gjerne vært sann. Den er tankevekkende, provoserende og velskrevet. Heldigvis har oversetter Vibeke Saugestad droppa å oversette slangen. Tittelen *The hate U give* er hentet fra Tupac Shakurs filosofi – THUG LIFE.

Anders Totland

Så lenge ingen ser oss

Gyldendal 2017
Presentert av Stig Elvis Furset

«Kva trur du om å dra på camping i lag? Vi treng å komme oss vekk litt. Berre me karane»

Første gongen Jon opplever at stefaren Ole vil ha han med på teltovernatting er Jon femten år. Det er første gong nokon nevner at dei kan sette opp telt ute i skogen, ta med fiskestonga og ikkje minst: brenne bål og grille pølser! Jon likar å vere i lag med Ole. Han ser opp til han. For etter at mora forelska seg i Ole, og Ole kom inn i livet deira, så er livet til Jon og mora blitt totalt forandra. Etter at Ole kom, slutta mora å drikke og feste. Etter at Ole kom, gler Jon seg til å komme heim etter skulen. Fordi Ole er der. Etter at Ole kom, blei også Jon storebror. Til den no fem år gamle Lukas.

Så det er ikkje rart at Jon blir spontan-glad då Ole spør om ikkje dei skal dra på campingtur i lag. «Berre me karane».

Og det blir fleire campingturar. Campingturar kor dei badar nakne i lag. Campingturar kor Ole masserer skuldrene til Jon. Campingturar kor Jon får smake på spriten til Ole. Og campingturen kor Ole legg seg ned ved sidan av Jon, og ber han legge handa si i skrittet sitt.

Når vinteren kjem, så er Ole inne på rommet til Jon. Legg seg opp i senga til Jon. Først på natta. Så på dagtid også. Når Jon er

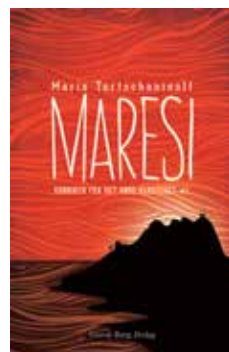
for sjuk til å gå på skulen, og det berre er dei to heime. «Berre me karane»

Så kjem våren. Dei sit ved middagsbordet. Ole spør Jon om dei skal ta ein tur i skogen. Underet skjer. Ole godtar Jon sitt nei. Og Ole snur seg mot Lukas. «Kva trur du om å dra på camping i lag? Vi treng å komme oss vekk litt. Berre me karane.»

Ulike former for overgrep er noko vi møter på meir enn ein gong i 2017. *Så lenge ingen ser oss* av Anders Totland er ein av desse. Totland skildrar Jon si oppleving av sviket ikkje berre hos stefaren, men også mange rundt han, i eit nedstrippa og enkelt språk. Ja, setningane hans er så nedfilte og pussa på at det mørke og grusomme rett og slett står både nakent og stakkarsleg framfor oss. Totland er ein ordkunstnar som meistrar den berømte «Vis! Ikkje fortell»-teknikken til fulle.

Men viktig tematikk og kunstspråk er no ein ting. Det som lyser minst like sterkt i denne forteljinga, er at den har så høgt spenningsnivå. Vi lesar den også for å finne ut korleis det går. Viss det finst noko som heiter «introverte thrillerar», så kan Totland registrere varemerket først som sist.

Maria Turschaninoff

Maresi

(Krøniker fra Det røde klosteret 1)

Oversatt av Nina Aspen
Gursli Berg forlag
Presentert av Andreas Kjøde

Maria Turtshchaninoff er en svenskfinsk forfatter som har blitt lagt merke til på fantasyfronten.

Fantasy har som regel noe av dette: drager, udøde, riddere, magi, trollmenn, profetier konger og dronninger. Det er gjerne store kriger som skal komme til å forandre verden. Her derimot er det er for det meste, i hvert fall på starten, fred og harmoni.

Det røde klosteret blir drevet utelukken- de av damer, på en øy hvor bare kvinner får bo. Her lever de i fred og ro, med fulle mager, og hoder som også blir fylt av kunnskap. Slik er det ikke i resten av verden. Verden er preget av mangel på utdanning, kvinnemishandling, sult og fattigdom. Her bor den rolige livsnnyteren Maresi som flyktet hit etter hungersnøden noen år tilbake.

En vakker øy blir beskrevet, adskilt fra om- verdenen. Forfatteren skildrer klosterlivet på en nydelig måte. Ikke som en kjedelig hverdag fylt av repeterende rutiner, men som en givende levemåte som skaper stabilitet og ro i livet.

Boka går langsomt i starten, men når det blir spennende, ja da blir det spennende. Det starter med at ei lita jente dukker opp ved klosteret. Hun flykter fra noen, og

de vil gjøre hva som helst for å ta henne tilbake og straffe alle som beskytter henne. Hun får til og med gå i land på øya ingen menn får lov til å gå på. Når det skjer, er det overraskende nok Maresi som begynner å gjøre motstand. Vil øya beskytte døtrene sine slik legendene sier?

Denne boka traff meg veldig fordi den er så rolig og behagelig å lese. Det å la bevisstheten vandre fra en ofte stressende hverdag ala 2017, til et rolig nonnekloster var utrolig deilig. Jeg likte også måten Turschaninoff bruker god tid på å introdusere meg som leser til sitt fantasyunivers. Jeg gleder meg derfor veldig til bok nr. 2 blir oversatt til norsk.

Elin Victoria Unstad

Vega

Cappelen Damm 2017
Presentert av Birger Brynildsen

En debutant er stas. Utgitt på Cappelen Damm og da lover det godt. Det har vært en del dystopier og her kommer en til.

Den store energikrisen kom. De ressurssterke landene lukket seg mens krisen økte helt til matmangel og nød utløste krigen. Den ble fullstendig ødeleggende for jorden og menneskene. Alt som er igjen av menneskeheten er 50 000 mennesker som lever isolert i Nyhåp.

Hovedpersonen er Vega Vamm, 17 år og topp elev. Skolen er ferdig og hun skal jobbe for universitetet denne sommeren og gleder seg enormt. Tanten Ella er en fremragende forsker og de gleder seg til spennende dager sammen på universitetet. Vega vil imponere og jobber lenge første dagen og er alene på universitetet. Hun oppdager en maskert mann som romsterer og leter etter noe. Hun blir oppdaget og mannen truer henne med pistol. Hun greier å komme seg unna og flykter hjem. Neste dag, under en omvisning, eksploderer det samme sted og tanten blir alvorlig skadet. Før hun besvimer, forteller hun Vega om en stor hemmelighet. Herfra rokes alt Vega vet om Nyhåp, og hun slynges ut i farlige maktpill.

Vega er en dystopi som spiller på en

menneskeskapt katastrofe, og jeg ble overrasket over at det var lite som gikk inn på det i boka. Isteden er sjangeren dystopi brukt for å vise hvordan diktatur blir feil når en korrupt og skruppelløs person sitter med makten. Dystopien viser hvor viktig det er med demokrati. Jeg ble nok litt skuffet over at problemstillingen var så enkel, og jeg savnet en kamp om å overleve mot katastrofen.

Vega er likevel ei bok som tok meg med storm. Den hoppet rett inn i spenningseksplisjoner i nesten hvert kapittel, og det var en fryd etter å ha lest mange bøker som handler om de indre tankene til hovedpersonen. Vi får også masse hormoner som jager gjennom unge kropper, hete øyeblikk, fuktige øyeblikk, idealisme, ærgjerrighet, håpløse situasjoner, umulige utfordringer og en episk slutt.

Hysj

Aschehoug 2017
Presentert av Beate Ranheim

Magnhild Winsnes debut tar for seg den sommeren som er overgangen fra å være barn til å bli ung voksen.

Hysj er en grafisk roman hvor vi leser bildene mer enn teksten. Hanna skal som tidligere sommere tilbringe en uke av sommerferien hos onkel og tante og kusinene. Hanna gleder seg til å komme med sitt Ronja Røverdatter-aktige sommerskrik. Hun gleder seg til å konkurrere om hvem som kan holde pusten lengst under vann. Hun gleder seg til å fiske krabber, til å hviske hemmeligheter i mørket etter sengetid med kusinene.

Den eldste kusina, Mette, har blitt mer voksen i løpet av året som har gått siden sist sommer. Hun har blitt høyere, kroppen hennes har forandret seg og hun er mest opptatt av å imponere gutta, særlig Sindre. Hun er slett ikke interessert i å henge med de yngre jentene.

Kusina Siv er nærmere Hanna i alder. Hun har også begynt å få øynene opp for gutter og kyssing, og hun prøver desperat å henge seg på storesøsteren. Hun sier til foreldrene at hun synes Hanna er barnslig. Det mest tydelige skillet mellom de yngre kusinenes verdener viser seg ved at Hanna er helt åpen Hun forteller om alt og skjønner det ikke, når kusinene har hem-

meligheter som de vil skjule for foreldrene. Hanna har ikke begynt å ekskludere eller lyve for de voksne.

Det skjer noe den sommeren som Mette og Siv vil holde skjult for foreldrene. Men Hanna klarer ikke tie stille. Bokas tittel gjenspeiles i teksten.

Her er det mye jeg kjenner meg igjen i. Og jeg tror riktig mange lesere vil oppdage det samme. Vi husker den sommeren da alt forandret seg.

Magnhild Winsnes er illustratør og animatør, og dette er hennes første bok. Tegningene er friske og fine, og jeg har lyst til å kjøpe et eksemplar til alle jeg kjenner, helt uavhengig av alder.

Hysj minner meg om *This One Summer* av canadiske Mariko Tamaki som ble utgitt i 2014. Den er akkurat kommet ut på norsk og heter *Den sommeren*. Begge handler om jenter i sommerferien, kanskje har Magnhild Winsnes latt seg inspirere av Tamakis bok.

NOTATER

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATER

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Buskerud fylkesbibliotek

Grønland 58

3045 DRAMMEN

www.buskerud.fylkesbibl.no